

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18191

Θέμα 214^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσιν τις* 495
άλους ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ,* 500
*οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος.* 505
*Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δῆτα μέλλεις; ... λέγειν θ' ἂ βούλεται.*****(Μονάδες 30)**

Γιατί λοιπόν αργείς (να με σκοτώσεις); Γιατί τίποτα από τα λόγια σου δεν είναι ευχάριστο σε εμένα (δεν μου είναι αρεστό), και μακάρι ποτέ να μην μου είναι ευχάριστο (να μην με ευχαριστεί), το ίδιο και τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να είναι δυσάρεστα σε εσένα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα (θα αποκτούσα) λαμπρότερη δόξα παρά θάβοντας τον αδελφό μου; όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός

από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

2. Ποια ήταν η επίδραση της χρήσης προσωπίου στην υποκριτική κατά την αρχαία παράσταση;

(Μονάδες 10)

Το πρόσωπο των ηθοποιών κάλυπτε προσωπίδα, η παρουσία της οποίας συνέχιζε τη διονυσιακή παράδοση, αλλά και παράλληλα διαμόρφωνε τον κατάλληλο για το έργο ανθρωπινό τύπο.

Η χρήση ιδιαίτερα της προσωπίδας οδηγεί τους θεατές πρώτα στην εξιδανίκευση των ηρώων έπειτα ο θεατής, χάρη στο προσωπίο, απομακρύνεται από την καθημερινότητα και μεταφέρεται σ' έναν άλλο κόσμο, όπου οι ήρωες δρουν και υποφέρουν. Έτσι καθορίζεται και ο τρόπος της υποκριτικής του ηθοποιού. Ο ηθοποιός πρέπει να χρησιμοποιήσει τη μεγαλόπρεπη χειρονομία, τη μεγαλόπρεπη στάση. Καθώς μάλιστα το προσωπίο δεν επέτρεπε μορφασμούς, η υποκριτική των ηθοποιών στηριζόταν σε κινησιακά και φωνητικά μέσα. Χάρη σ' αυτό μπορούσαν να υποδυθούν τους γυναικείους ρόλους, αφού στην αρχαιότητα δεν υπήρχαν γυναίκες ηθοποιοί.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>εἶδον</i>	-α	
<i>καλεῖτε</i>	-ις	
<i>τιθείσα</i>	-μα	
<i>μισῶ</i>	-ος	
<i>άλους</i>	-ις	

(Μονάδες 5)

εἶδον → ἰδέα
καλεῖτε → κλήσις
τιθεῖσα → θέμα
μισῶ → μῖσος
άλους → ἄλωσις

β) διαίρεση, κατοχή, φύση, κάλλος, έγκλειστος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

διαίρεση → ήρῆσθαι
κατοχή → ἔχων, ἔχω
φύση → ἔφυ
κάλλος → καλλύνειν
έγκλειστος → έγκλήοι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος